

Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas Aasumetsa külas Sagadi metuskond 13 maaüksusel riigimetsa kvartali KZ198 eraldistel 6 ja 17 ning kvartali KZ199 eraldistel 2, 3 ja 5 harvendusraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise

1. OTSUSTUS

Lähtudes Riigimetsa Majandamise Keskus (edaspidi RMK) volitatud esindaja Sander Heinla poolt 18.06.2024 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22 ja lg 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹, metsaseaduse (MS) § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 Jätta algatamata Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas Aasumetsa külas Sagadi metuskond 13 maaüksusel (kinnistu registriora nr 14324750, katastritunnus 88701:001:1160) asuva riigimetsa kvartali KZ198 eraldistel 6 ja 17 ning kvartali KZ199 eraldistel 2, 3 ja 5 harvendusraie keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele nõuetele ei ole vajalikud.

1.3 Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1 RMK volitatud esindaja Sander Heinla esitas 18.06.2024 Keskkonnaametile metsateatise riigimetsa kvartali KZ198 eraldistel 6 ja 17 ning kvartali KZ199 eraldistel 2, 3 ja 5 harvendusraie tegemiseks. Raie on kavandatud kokku 7,34 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 595 tm. Metsateatise on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris (metsaregister) nr-te 50001030489, 50001030495, 50001030490, 50001030493 ja 50001030491 all.

Kavandatav raieala paikneb Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel Lahemaa loodusalal ja Lahemaa linnualal ning Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrusega nr 18 „Lahemaa rahvuspargi kaitse-eeskiri” (edaspidi kaitse-eeskiri) kaitse alla võetud Lahemaa rahvuspargi Lahemaa piiranguvööndis.

2.2 Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lg 1 p 2, § 6 lg 2 p 22, § 6¹ lg 3, § 7 p 4, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 4, MS § 41 lg 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lg 1 ja § 15 p 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust (KeHJS § 6 lg 2 p 22, § 11 lg 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJS § 6 lg 2

p 22, § 11 lg 4). Keskkonnaamet teavitas 22.07.2024 haldusmenetluse seaduse § 41 alusel metsateatiste menetlustähtaja ületamisest (kiri on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr 13-4/24/15595 all).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1 Kavandatav tegevus

3.1.1 Tegevuse iseloom ja maht

Kvartali KZ198 eraldisel 6 kavandatakse harvendusraiet 3,57 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 306 tm. Kvartali KZ198 eraldisel 17 kavandatakse harvendusraiet 1,39 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 95 tm. Kvartali KZ199 eraldisel 2 kavandatakse harvendusraiet 0,82 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 71 tm. Kvartali KZ199 eraldisel 3 kavandatakse harvendusraiet 0,71 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 56 tm. Kvartali KZ199 eraldisel 5 kavandatakse harvendusraiet 0,85 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 67 tm.

Harvendusraie on hooldusraie, mida tehakse 8-sentimeetrise ja suurema keskmise rinnasdiameetriga puistus. Harvendusraiet tehakse metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimiseks ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks (MS § 28 lg 4 p 2, lg 7 p 2). Harvendusraie tegemisel ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala viia väiksemaks sama paragrahvi lg 4 alusel kehtestatud alammäärast (MS § 31 lg 2), pärast harvendusraiet ei tohi puistu esimese rinde rinnaspindala olla väiksem metsa majandamise eeskirja lisas 1 märgitust (MME § 6 lg 4).

3.1.2 Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega

Sagadi metskond 13 maaüksus asub Lääne-Viru maakonnas Haljala vallas. Kavandatav raieala jääb alale, kus kehtib Vihula Vallavolikogu poolt 13.08.2003 määrusega nr 19 vastu võetud Vihula valla üldplaneering¹ (üldplaneeringu kehtestamise ajal asus maaüksus Vihula vallas), millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatava raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud MME §-s 19 sätestatuga.

3.1.4 Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raie töödel on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

¹ Kättesaadav: <https://www.haljala.ee/vihula-valla-uldplaneering>

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietöödel saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raie töödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raie töödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raie töid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8 Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raie töödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2 Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1 Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Sagadi metskond 13 maaüksuse sihtotstarve on 100% maatulundusmaa ja see asub hajaasustuspiirkonnas.

Eraldisel 5 kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m)² on 17.06.2024 registreeritud Prassi-Jakobi kinnistu (katastritunnus 88701:001:0098) eraldisel 13 aegjärgne raie (0,65 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 75 tm) ning 04.11.2024 eraldisel 12 sanitaarraie (0,37 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 5 tm). Raieid kavandatakse ka teistel kaugemal asuvatel Prassi-Jakobi kinnistu eraldistel. Lisaks kavandatakse eraldistel 2, 3 ja 6 kavandatava raieala 30 m mõjualas sanitaarraiet Kadaka kinnistu (katastritunnus 88701:001:1503) eraldisel 6 (0,74 ha suurusel alal hinnangulise raie mahuga 25 tm), mille lubatavuse kohta ei ole Keskkonnaamet käesoleva eelhinnangu koostamise hetkeks otsust teinud (metsateatis on menetluses).

Raie tegega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raiealal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Eraldis 2 asub pohla kasvukohatüübis ja seal kasvab keskealise metsa arenguklassi kuuluv männik. Eraldised 3 ja 17 asuvad karusambla-mustika kasvukohatüübis ning seal kasvavad keskealise metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega puistu. Eraldis 5 asub mustika kasvukohatüübis ja seal kasvab keskealise metsa arenguklassi kuuluv männik. Eraldis 6 asub jänesekapsa-pohla kasvukohatüübis ja seal kasvab keskealise metsa arenguklassi kuuluv männi enamusega puistu.

² Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rm.k.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.pdf

3.2.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatavast raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus raie läbi viiakse. Lankidega piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, kuid need ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning seal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

Lahemaa rahvuspark kuulub Natura 2000 võrgustikku kuuluvate Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala koosseisu. Lahemaa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on püüdnud kultuurimaastiku, sealhulgas püüdnud maastiku, asustusstruktuuri, taluarhitektuuri, miljööväärtuste, ajaloolis-kultuurilise väärtusega hoonete ning loodusdirektiivi³ elupaigatüüpide, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse (kaitse-eeskirja § 18 lg 2). Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 22.

Eesti looduse infosüsteemi (EELIS) andmetel jääb kavandatav raieala II kategooria⁴ kaitsealuse linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) elupaika (registrikood KLO9133992).

Eraldiste 2, 6 ja 17 kavandatava raieala mõjualas (milleks on kuni 30 m) on EELIS-e andmetel registreeritud loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüübi vanad loodusemetsad (*9010) tunnustele vastavad metsaalad (edaspidi ka metaelupaigad). Lisaks piirneb eraldis 17 põhjast elupaigatüübi siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) tunnustele vastava metaeluga.

Kultuuriväärtuseid raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4 Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seotud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud MS §-s 35. Kavandatavate raieetõõdega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3 Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatava harvendusraie keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatava raie mõju keskkonnaelementidele:

Kaitse-eeskirja järgi on puidu kokku- ja väljavedu keelatud külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja (kaitse-eeskirja § 4 kohaselt Keskkonnaamet) võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab (kaitse-eeskirja § 22 lg 3). Pinnast ei kahjustata, kui puidu kokku- ja väljavedu

³ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:01992L0043-20070101&from=EN>

⁴ I ja II kategooria kaitsealuste liikide nimekirja on toodud Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruses nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu”.

tehakse külmunud pinnaselt või külmumata pinnaselt kaitseala valitseja nõusolekul, kui pinnas seda võimaldab.

Vesi – raiealal ega selle läheduses ei asu veekogusid, seega veekogusid ei mõjutata.

Välisõhk ja kliima – kavandataval raiel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus – raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele ja raie käigus lagedat ala ei teki, puistu raiutakse hajusalt hõredamaks, kusjuures puistute esimese rinde rinnaspindala ei tohi jääda alla metsa majandamise eeskirja lisas 1 toodud alammäära. Seega, raie ei mõjuta eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele – kavandatav raie ei mõjuta neid elemente oluliselt, raie on kavandatud kokku 7,34 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 595 tm, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskõormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatav raie on ühekordne lühiajalise mõjuga, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1 Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raie on kavandatud Lahemaa looduslal ja Lahemaa linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” (edaspidi korraldus nr 615) lisa 1 p 1 alapunktis 24 ja p 2 alapunktis 167.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärkidele. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lg 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lg 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi⁵ järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga.

LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu ehk eespool viidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

⁵Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätted (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande⁶ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega, vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2 Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Harvendusraie teostamisel säilib puistute esimene rinne (ei teki lagedat ala), puistud raiutakse hooldusraiega hajusalt hõredamaks. Kuna puistute esimene rinne säilib, siis vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Seega, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu ning olulist kumulatiivset mõju ei ole.

EELIS-e andmetel asub kavandatav raieala II kategooria kaitsealuse linnuliigi metsise elupaigas (registrikood KLO9133992). Metsise ja tema elupaikade kaitse kuulub Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkide hulka. Metsise pikaajaliseks kaitse eesmärgiks on stabiilse või kasvava populatsiooni saavutamine (1500–2400 metsisekukke) ja vähemalt 400 mänguasurkonna säilimine. Metsise ja tema elupaikade kaitse on tagatud siseriiklike õigusaktidega.

LKS § 55 lg 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Nagu enamik liike, on ka metsis tundlik pesitsusaegse häirimise suhtes. Metsise kaitse tegevuskava⁷ kohaselt on metsise põhiliseks häirimiseks paljunemisperioodil tehtavad metsatööd, trasside raied ning teised metsas tehtavad tööd. Häirimine mänguperioodil võib viia mängu katkemisele (sellest tulenevalt ka pesitsemise luhtumiseni) või äärmuslike juhtumite korral mänguala jäädava hülgamiseni. Metsise mäng toimub traditsioonilistes mängupaikades, mida võidakse kasutada aastakümneid. Mänguperiood algab veebruaris ja vaibub maikuu keskpaigas, mil metsis on häirimise (sh metsaraie) suhtes eriti tundlik. Emaslind muneb vahemikus aprilli keskpaigast kuni juuni keskpaigani, haudumine kestab 26 päeva. Pojad kooruvad tavaliselt juuni esimesel poolel. Oluline elufaas on tibude toitumisperiood. Juuli keskpaigaks on enamik pesakondi lennuvõimestunud. Mängu, sigimise ja poegade kasvatamise ajal 1. veebruarist 31. juulini metsise elupaigas raietöödest hoidumine aitab tagada mängu ja pesitsuse õnnestumise.

Arvestades, et kavandatava raie korral säilib puistu ülarinne, puistud raiutakse vaid hajusalt hõredamaks, siis ei mõjuta raie Lahemaa linnuala sellisel määral, et väheneks liigile elupaigana sobiva ala suurus kaitsealal või halveneks oluliselt elupaiga kvaliteet.

Eraldistel 2, 6 ja 17 kavandatava raieala 30 m mõjualas on inventeeritud loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüübi *9010 (vanad loodusemetsad) tunnustele vastavad metsaalad ning lisaks eraldisel 17 kavandatava raieala 30 m mõjualas ka elupaigatüüp *91D0 (siirdesoo- ja rabametsad), mille kaitse kuulub Lahemaa loodusala kaitse-eesmärkide hulka. Antud metsaelupaikadele on negatiivseks mõjuteguriks raietegevus. Keskkonnaamet tegi 07.02.2022 kirjaga nr 7-4/22/2442 „Loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide range kaitse alla võtmine” Keskkonnaministeeriumile (praegune Kliimaministeerium) LKS § 8 lg 1 ning § 13 lg 1 alusel ettepaneku muuta Natura 2000 võrgustiku loodus- ja linnualadega kattuvate siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaitsekorda selliselt, et loodusdirektiivi I lisas nimetatud

⁶ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

⁷ Keskkonnaministri 20.05.2015 käskkirjaga nr 456 kehtestatud „Metsise (*Tetrao urogallus*) kaitse tegevuskava” on kättesaadav: <https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FLinnud>

metsaelupaigatüübid (sh *9010 ja *91D0) oleksid rangelt kaitstud, alad on EELIS-esse kantud projekteeritavate alade kaardikihile (Metsaelupaikade looduskaitseala, Metsaelupaikade sihtkaitsevöönd). Kuna raiet ei tehta metsaelupaikades ning piirnevatel aladel raiete käigus lagedat ala ei teki, siis ei saa elupaigatüüpide pindala väheneda, samuti ei halvene elupaikade kaitsestaatuse pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur. Puistu raiumine kavandataval raialal ei mõjuta kaugemal kui 30 m asuvaid elupaikasad negatiivselt.

Kokkuveoteede asukohta ei ole määratud. Metsaelupaikadele vastavate alade kahjustamise vältimiseks tuleb elupaikade läbimist vältida, kuid juhul kui muid alternatiive ei ole ja on vajadus läbi elupaigatüübi sõita, tuleb liikumisteed kooskõlastada kaardipõhiselt Keskkonnaametiga.

Kuna kavandatava raiala mõjualas ja raialal ei ole registreeritud muid Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaigatüüpe ega liikide elupaiku, siis kavandatud raietegevus nende alade kaitse-eesmärke ei kahjusta. Kavandatav raie ei mõjuta ebasoodsalt Lahemaa linnuala ja Lahemaa loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Raie on kavandatud siseriiklikult kaitse alla võetud Lahemaa rahvusparki Lahemaa piiranguvööndis. Mõju rahvusparki kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud p-s 3.3.1.2. Loodusdirektiivi I lisas nimetatud elupaigatüüpide *9010 (vanad loodusmetsad) ja *91D0 (siirdesoo- ja rabametsad) ning metsise ja tema elupaikade kaitse on kaitse-eeskirja § 1 lg 1 p-de 2 ja 3 kohaselt ka Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärgiks.

Kavandataval raialal ja selle 30 m mõjualas ei esine muid Lahemaa rahvusparki kaitse-eesmärgiks olevaid väärtuseid, mida raie mõjutaks, samuti ei ole alal registreeritud muid kaitstavaid loodusobjekte.

3.3.2 Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kavandatavatel raietel ei ole olulist kumulatiivset mõju. Kuivõrd harvendusraie (nagu ka mõjualas kavandatud aegjärgse raie ja sanitaarraie) tegemisel säilib puistute esimene rinne (ei teki lagedat ala), siis raiete kumulatiivne mõju ei ole oluline. Seega, kavandatud raietel ei ole olulist koosmõju kaitse-eesmärkidele.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, kaitse-eeskirjaga, LKS-ga ja MS-ga ning muude õigusaktidega, seega eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3 Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Vastavalt kaitse-eeskirja § 22 lg-le 3 on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib seda lubada juhul, kui pinnas võimaldab.

Metsa majandamise eeskirja § 6 lg 4 kohaselt ei tohi pärast harvendusraiet puistu esimese rinde rinnaspindala olla väiksem sama eeskirja lisas 1 märgitust.

LKS § 55 lg 6 sätestab, et kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud. Raietööde (sh

metsamaterjali kokkuvedu) tegemine on metsise paljunemise ja poegade kasvatamise perioodil 1. veebruarist kuni 31. juulini keelatud. LKS § 55 lg-st 6¹ lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tipaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani, seega tagab metsisest lähtuv ajaline piirang pesitsusrahu ka teistele metsalindudele.

Soovitused lähtuvalt metsise elupaiganõudlusest:

- 1) säilitada suuremaid haralisi mände (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks);
- 2) hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raidmetest puhtana (koondada raidmed kokkuveoteedele), et mitte vähendada oluliselt metsiste toitumiseks vajaliku puhmastiku pinda ja ligipääsetavust tibudele;
- 3) harvendusraie käigus jätta 1 ha kohta vähemalt 2 raiumata 0,1 ha suurust eraldiseisvat ala, kus säilitatakse ka alusmets ja II rinne. Soovitus on antud harvendusraie mõju leevendamiseks, kanalitele võimalike sulgimiskohtade jätmiseks.

Raiete tegemisel tuleb säilitada koosluse looduslik tasakaal ning liigiline ja vanuseline mitmekesisus (kaitse-eeskirja § 22 lg 2). Soovitav on olemasolul säilitada osa surnuid ja surevaid puid, jalalseisvaid puutükaid, lamapuitu, õõnsuste, lõhede või lennuavadega ning väga suure rinnasdiameetriga (üle 40 cm) või ebatavalise kasvuga puid. Sellised elemendid metsas võimaldavad leida elu- ja toitumispaiku erinevatele linnu-, putuka- ja seeneliikidele, suurendades seega ka liigilist ja vanuselist mitmekesisust.

Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud metsa majandamise eeskirjaga.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4 Eelhinnangu järelendus

Kavandataval harvendusraiel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Lahemaa loodusala ja Lahemaa linnuala, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Eelhindamise otsus on koos metsateatise otsusega metsaregistris ning avalikustatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Mirjam Veeroja
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond